

Lomauttamisen periaatteet koulutyön keskeytyksen aikana

KH 04.05.2026

220/01.01.04.01/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

- 1) hyväksyä lomauttamisen periaatteet esityslistan liitteen mukaisesti koskien KVTES:n alaisia henkilöstöryhmiä, joiden työnteko keskeytyy koulutyön keskeytysaikoina
- 2) valtuuttaa hyvinvointijohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämiseksi ja käynnistämään yhteistoimintamenettelyn tarvittaessa vuosittain perusteluosan mukaisin perustein koskien kohdassa 1 mainittuja henkilöstöryhmiä
- 3) valtuuttaa hyvinvointijohtajan ja henkilöstöpäällikön toimimaan yhteistoimintamenettelyssä työnantajan edustajina
- 4) tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Käsittely

Perustelu

Keuruun kaupungilla oli vuoteen 2022 saakka käytäntönä lomauttaa koulunkäynninohjaajat koulutyön keskeytyessä koulujen lomien ajaksi. Ohjaajilla oli lisäksi mahdollisuus lomautuksen vaihtoehtona tehdä työn keskeytysaikoina kaupungin muuta avoimena olevaa työtä ja keskeytysaikoihin sijoitettiin myös työntekijän vuosilomaa ja muita vapaita. Vuonna 2023 työntekijäliitot olivat esittäneet lomautuksen sijaan paremmaksi menettelytavaksi työsopimuksella sovitun työnteon ja palkanmaksun keskeytyksen. Käytäntö muutettiin esityksen mukaiseksi ja ohjaajien työsopimuksiin tehtiin keskeytyksen mahdollistava liite.

Vuonna 2025 työnantajalle tuli tietoon, että työvoimaviranomainen on alkanut tulkita työttömyysturvalakia siten, että palkanmaksun ja työnteon keskeytyksestä voidaan sopia vain työsuhteen alkaessa, eikä jälkeinpäin tehty sopimusmuutos riitä. Työvoimaviranomainen on käynyt uudelleen läpi myös kesien 2023 ja 2024 päätökset ja antanut niistä hylkäävän päätöksen. Vastaavasti tällöin työttömyyskassat eivät myönnä työntekijöille työttömyysturvaa, ja ne ovat myös kumonnet aiempia maksupäätöksiään.

Tilanne on henkilöstön kannalta kuormittava ja kohtuuton, ja edellyttää että työnantajan käytäntöä muutetaan kesästä 2026 alkaen.

KVTES:n alaisia henkilöstöryhmiä, joiden työnteko keskeytyy koulutyön keskeytysaikoina ovat koulunkäynninohjaajat ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat. Keuruun kaupungin kouluilla on vakituisia ohjaajia yhteensä n. 37.

Asiaa on selvitetty Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n, työvoimaviranomaisen ja liittojen edustajien kanssa, ja kaikkien kanta on lopulta yhtenevä. Jos työnantajalla ei ole tarjota koulunkäynninohjaajille ja aamu- ja iltapäiväohjaajille riittävästi muuta työtä koulutyön keskeytysaikana, vaihtoehtona on lomautus. Asiaa on käsitelty talven 2025–2026 aikana pääluottamusedustajien kanssa sekä yhteistyötoimikunnassa että erillisissä palaverissa.

Työsopimuslain (5. luku 2 §) mukaan työnantaja saa lomauttaa työntekijän, jos ”työ tai työnantajan edellytykset tarjota työtä ovat vähentyneet tilapäisesti eikä työnantaja voi kohtuudella järjestää työntekijälle muuta sopivaa työtä tai työnantajan tarpeita vastaavaa koulutusta”. Työn tai työn tarjoamisedellytysten katsotaan lomauttamisen perusteena vähentyneen tilapäisesti, jos niiden voidaan arvioida kestävän enintään 90 päivää”.

Työnantaja voi päättää lomauttamisesta vasta yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen. Työnantajan tulee hoitaa yhteistoimintavelvoitteensa kunnan yhteistoimintalain (449/2007) mukaisesti. Hallintosäännön 62 § mukaisesti kaupunginhallituksen tulee päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Lomauttamisen tulee aina olla koulutyön keskeytymisen ajalle viimeinen toimenpide. Työnantaja on kevään 2026 aikana aktiivisesti selvittänyt Keuruun kaupungin muita työvaihtoehtoja ja tarjoaa niitä ohjaajille. Työmahdollisuuksia on esimerkiksi kesäkerhotoiminnassa, koulun omissa lyhytaikaisissa kesänajan töissä, museolla ja varhaiskasvatuksessa. Osa ohjaajista on myös oma-aloitteisesti työllistynyt kesän ajalle.

Myös vuosilomapäivät sijoitetaan ensin lomakaudelle KVTES:n vuosilomamääräysten mukaisesti. Mahdollinen lomautus kohdistuu näin ollen vain sellaisiin kesän ajanjaksoihin, joihin ei ole muuta työtä tarjolla tai niille ei ole käytettävissä vuosilomapäiviä tai ohjaajien lukuvuoden aikana kerryttämiä, pääasiassa opettajien sijaisuuksista paikallisen sopimuksen mukaan kertyneitä lisätyövapaita. Alustavassa tarkastelussa onkin todettu, että mahdolliset lomautusjaksot jäisivät vuonna 2026 lyhyiksi, sijoittuisivat loppukesään ja koskisivat vain osaa ohjaajia.

Lisäksi vuoden 2026 yhteistoimintamenettelyssä tulee tarkastella mitä mahdollisia muutoksia edellä kuvattu lomauttamisen käytäntö edellyttää henkilöiden työsopimukseen. Samalla on tärkeä käsitellä ohjaajien tehtäväkuvan päivittämistä siten, että ohjaajat voisivat oppilasmäärien laskiessa työskennellä joustavammin sekä koulunkäynninohjauksen että aamu- ja iltapäivätoiminnan puolella.

Hallintosäännön 62 § mukaan kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Hallintosäännön 26 § mukaan kaupunginhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta. (Yt-menettelyn käynnistäminen)

Valmistelija

Henkilöstöpäällikkö Milla Nousimaa, milla.nousimaa(at)keuruu.fi, p. 040 509 7470

Hyvinvointijohtaja Marko Nevalainen, marko.nevalainen(at)keuruu.fi, p. 040 749 7718

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Pääluottamusedustajat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto